Eene tweede zitting had plaats gehad om over het behoud of de afschaffing van den werkboek te spreken. Maar nu waren de kaarten gekeerd : ten eerste, onze mannen waren in den Raad niet meer, en ten tweede, de tegenwoordige kandidaten waren verkocht aan de fabrikanten ; zij waren afhankelijk, want de heeren patroons hadden immers hunne verraderlijke plannen ondersteund en toegestaan.

De *Stad Gent* kondigde ons aan dat er in den Werkrechtersraad met algemeene stemmen, tusschen bazen en werklieden, een besluit was genomen om den werkboek te behouden en hem als nuttig voor den werkman te verklaren!

En dit waren nu dezelfde mannen die zulks gestemd en verdedigd hadden, die een jaar te voren, wanneer ze met ons vereenigd waren, zich er tegen verklaard hadden en de afschaffing van den werkboek dierven verdedigen.

Niettegenstaande al deze schanddaden geholpen door de politie, kon de dompersklick er slechts in gelukken vier harer knechten, leden van den Werkrechtersraad te benoemen.

Klachten werden gezonden naar de Bestendige Deputatie tegen de kiezing der vier kruipers. Er was bewezen dat de politie met de stembilleten van den *Vrijen Knielersbond* had rondgeloopen ; bestuurders hadden werklieden in hunnen *bureau* geroepen, hen tevens een stembillet overhandigd en gedreigd hen op straat te werpen wanneer zij niet voor de mannen van den *Vrijen Knielersbond*, hunne knechten, stemden. De vier, door bedrog gekozene werkrechters, oefenden ook den stiel niet uit die zij moesten vertegenwoordigen.

Het antwoord op deze gegronde klachten, door een politieagent *mondelings* gebracht, luidde : dat alles in regel was gebracht.

(Wordt voortgezet).

Uit mijne herinneringen

Brief van Paul Verbauwen

Tijd ontbrak mij tot hiertoe om vroeger het artikel van *Vooruit* getiteld : « Zoo schrijft men de historie, » te volledigen.

Keeren wij terug tot de gebeurtenissen van 1872.

De onderhandelingen gebeurden hoofdzakelijk tusschen de twee toenmaals bestaande weversmaatschappijen.

Wij deden inzien dat onze verdeeldheid reeds groot genoeg was door het bestaan van twee maatschappijen en het onnoodig was deze scheuring nog te vergrooten.

De wevers juichten dit gedacht toe en zoo kwam het dat wij t'akkoord kwamen elk een gelijk getal kandidaten te stellen voor den Werkrechtersraad.

In eene algemeene vergadering der twee maatschappijen waar men zou stemmen, werd een der liberale kandidaten afgewezen, en het was die persoon vooral die het verraad op touw zette.

Hij vond steun in den genaamden C..., in uw artikel vermeld.

Ziehier hoe zij het middel vonden om hunne slechte daad te plegen. De laatste vergadering hielden wij den zaterdag avond voor de kiezing in *Den Duitsch*.

Toen wij op alle punten waren overeen gekomen deelden wij de briefjes uit met de namen der kandidaten. Zonder het minste verraad te vermoeden trokken wij rond middernacht huiswaarts.

Nauwelijks hadden wij *Den Duitsch* verlaten of de gebuisde kandidaat nam het woord om te zeggen dat hij vernomen had dat **wij** eene andere lijst hadden opgemaakt.

Daarop werden door hem en zijne kliek onmiddellijk andere briefjes rondgedeeld, waarop natuurlijk ook zijn naam voorkwam.

Wij waren pas aan het standbeeld Van Artevelde toen een wever van Jozef De Hemptinne ons kwam verwittigen van het verraad.

Wat bleef er ons te doen?

Met een viertal zetten wij ons gansch den nacht te schrijven en 's morgens waren wij ook aan de kiesbureelen op post met onze briefjes.

Wij verloren met eenige stemmen, want de kiezers wisten niets van 't gepleegd verraad en 't was slechts nadat zij alles vernomen hadden dat zij zwoeren dit bij de eerstkomende kiezing te wreken.

Zoo kwam het dat deze verraders door dezelfde kiezers in 1875 uit den raad werden gekegeld.

Wanneer onze kandidaten plaats namen in den raad, konden zij de handelwijze van de overgeblevenen van dichtbij nagaan.

Dan wisten wij dat zij in het tijdverloop van 1872 tot 1875 niets hadden verricht.

Geen enkel voorstel, om de talrijke misbruiken te keer te gaan die in den raad bestonden, was door hen gedaan geworden en erger nog, na 1875 bestreed de overgebleven helft onze voorstellen.

Zoo herinneren wij ons nog zeer goed dat ze in het jaar 1878 met de fabrikanten stemden om den werkboek te behouden.

Herinnert gij u op uwe beurt, kiezers, die in December aanstaande wordt opgeroepen, dat diezelfde verraders van vroeger thans deel maken van de *Liberale Werkersverdediging* waartegen gij zult te strijden hebben.

Gezel opsteller, vertel die daden aan de jongeren van dezen tijd en laat een oude partijgenoot hen aansporen, om in blok te stemmen voor de socialistische lijst.

PAUL VERBAUWEN.

BUITENLAND

NEDERLAND.

Overvloed is gebrek.

In Drenthe zijn de aardappels dit jaar zoo overvloedig gewassen dat zij voor de boeren geene waarde hebben.

In plaats dat zij er geld kunnen van maken om de pachten te betalen, moeten zij de aardappels aan het vee vervoederen — zoodat zij feitelijk hunne pachten niet zullen kunnen betalen **omdat er te veel aardappels zijn.**

En toch speculeeren de tusschenpersonen zoo met deze vrucht dat de stadsarbeiders ze duur moeten betalen en velen er gebrek aan hebben.

O, wat is onze wereld schoon georganiseerd?

Midden Amsterdam.

Een blad meldt :

Aan de beide uitgangen der Kapelsteeg, te Amsterdam, staat des avonds na 9 ure, een politieman die den goedgekleedden voorbijganger waarschuwend toeroept :

— Wees voorzichtig, mijnheer, deze straat is eene onveilige straat, wanneer u er door gaat moet gij de gevolgen dragen. Zijn het dan baanstroopers die in deze straat wonen?

Waren het socialisten, de brutale amsterdamsche politie zou er wel op los hakken!

FRANKRIJK

Spel en zelfmoord.

Een fransche dame welke op speelreis was en Monte-Carlo had aangedaan, heeft heel haar fortuin op de *roulette* verspeeld.

Des avonds heeft zij zich met haar 17jarig meisje in hare kamer opgesloten, een komfoor met boschkolen aangestoken, en des morgens vond men de beide vrouwen dood.

Het restaurant Very.

Het wijnhuis waar Ravachol zijnen vreeselijken aanslag pleegde, is nu eindelijk weer als wijnhuis geopend.

Dit huis met zijne akelige herinneringen was tot hiertoe ledig blijven staan.

Werkstaking in het Noorden.

Een draadbericht meldt :

Bijna al de werklieden der verschillende mijnen hebben besloten voorloopig den arbeid te hernemen.

In vele mijnen waren de ploegen gister voltallig. Heden zal de herneming algemeen zijn.

Cornelius Herz.

Er is nogmaals eene geneeskundige commissie naar Londen gezonden om den toestand van den *intransportabelen* chef Herz te onderzoeken.

Comedie!

DUITSCHLAND.

Dat komt er van!

De duitsche kiezers die liever militaristen dan socialisten naar de Kamer zonden, beginnen het zich reeds lekker te beklagen.

Om de nieuwe krijgslasten te dekken zal men nu uit het zegelrecht **honderd millioen** en uit den tabakverkoop **honderd en acht millioen** kloppen!

Alhoewel belastingen feitelijk toch door de verbruikers worden opgebracht geraken de handelaars er toch ook door in nesten.

Door hunne schuld!

Het middel erger dan de kwaal.

De duitsche rijkemenschengazetten zijn — of schijnen verontwaardigd over de schandalen die voor de rechtbank van Hanover uitlekten.

Allen vragen strenge straffen, zelfs wegzending voor de officieren spelers-meisjesverleiders.

Sommige bladen vragen dat men.... het spelen zou te keer gaan door de inrichting van loterijen, door het aanmoedigen van wedden bij de koersen, enz., enz.

Hoe bespottelijk!

Drama aan de fransche grenzen.

De boschwachter van een duitsch baron heeft aan de fransche grenzen twee Franschmans dood geschoten, vader en zoon, die in gezelschap van drie andere Franschmans op het duitsch grondgebied aan het pensjagen waren.

De fransche overheid stelde een onderzoek in.

De boschwachter beweert dat de pensjagers eerst geschoten hebben. De drie vrienden der vermoordden laten zich zoeken.

ENGELAND

De werkstaking.

Er zijn nog altijd 250,000 werkstakers.

Nu is er weer eene poging aangewend om verzoening te bewerken. Men denkt echter dat de onmenschelijke patroons niet zullen toegeven en de werklieden houden vol.

Botsingen.

Er hebben in den jongsten tijd veel botsingen plaats gehad met de politie en de loonbedervers.

Zoo ook aan de Buterleymijn, te Riphy.

Eenige werklieden waren in de mijn gedaald om kolen te delven voor de machien. Zoodra het geweten was schoolden de vrouwen der werkstakers saam; de politie kwam en er werden veel vrouwen gewond.

De herneming.

In Nottinshamgebied zijn de meeste mijnwerkers aan den arbeid, maar men begint weer met staking te dreigen omdat men de patroons niet vertrouwt.

In de ijzerfabrieken van Salybridge hadden wel 10,000 werklieden den arbeid kunnen hernemen, maar na eene week werkens waren er geene kolen meer te bekomen dan aan al te hooge prijzen.

Er zijn in deze streek metaalfabrieken die sedert 20 weken stil liggen.

LINKS EN RECHTS

Knoeien, knoeien! — De heeren der kiescommissie schijnen het waarachtig goed te weten dat de knoeierijen in kieszaken nog zullen verdubbelen met de nieuwe wetten welke men aan het brouwen is.

In de zitting van vrijdag laatst hield de commissie zich bezig met de kiesprocessen, en iemand voorzag dat het gezeur zoo erg zal wezen, dat de gewone rechtbanken er hoegenaamd niet zullen door geraken.

Met 6 stemmen tegen 3 en 2 onthoudingen werd na discussie besloten dat er tusschen het beroepshof en het schepencollegie een ander korps moest ingericht worden om over de kiesbetwistingen te oordeelen.

Zoo moet de boel wel draaien. — Verleden week vernamen wij hoe de papen in het Walenland eene woning te verloten gaven om volk naar hunnen winkel te lokken.

Nu hebben zij nog iets beters uitgevonden : Aan al de werklieden der mijnen van *Viviers-Réunies* hebben zij voor den hoogdag een *bon* overhandigd, waarvoor zij **een frank** kregen als zij naar de mis gingen van allerheiligen.

Natuurlijk was de opkomst goed en bij het verlaten der kerk kreeg iedereen den beloofden frank in verwisseling van zijn briefje.

Of er een ko op gezet werd!

Grappen ter zijde gesteld, toont dit bij de katholieke partij eene laagheid van taktiek in andere partijen ongekend en bij de kerk een gemis aan vertrouwen in hare beginselen, die ten slotte tegen haar moet keeren.

De automatische soldaat. — Of het eene lol is weten wij niet, maar de dagbladen staan vol over de uitvinding van den te Madrid wonenden engelschman Cheater.

Deze uitvinding is :

Een ijzeren soldaat in schietende houding die, in den grond vastgeplant, door een zelfwerkend toestel, 500 patronen kan afschieten. Men heeft hem daartoe slechts op te winden. Door een electrischen draad kan men van verre den soldaat met schieten doen ophouden; door een tweeden kan men hem naar alle richtingen doen draaien en door een derden kan men, voor het geval de soldaat in handen dreigt te vallen, den ijzeren man, wiens hoofd met dynamiet gevuld is, uiteen laten springen.

't Is een stap vooruit.

Maar als de heeren moordenaars van verschillende landen nu een dergelijk leger uitzenden?

Cijfers die hinderen. — De klerikale gazettenfabriek van den brusselschen *Patriote* komt hare balans af te kondigen :

Die heeren hebben gedurende het afgeloopen dienstjaar 108,136,05 fr. gewonnen, zijnde eene kapitaalwinst van 20 p. h.

Het zijn de heeren aandeelhouders, die nooit een zethaak in handen namen, nooit een blad aan den man brachten, die 20 frank zullen opstrijken voor elke 100 fr. die zij aan de onderneming geleend hebben.

De eigenlijke voortbrengers moeten zich tevreden houden met hun arm loontje.

En de *Patriote* is aanhanger van het deelen in de winsten. Zal hij dit princiep toepassen?

En als hij dit niet breed toepast, maken die christelijke heeren zich dan niet plichtig aan achterhouding van het loon der werklieden?

Tweede vonnis van den engelschen rechter John Bridges, waarover wij gister spraken :

Een omnibuskoetsier wordt voor hem gebracht onder de beschuldiging dat hij zijne kinders niet naar de school zendt zooals de wet het voorschrijft.

— Gij erkent dus de feiten?

— Ja, maar ik ben niet schuldig. Ik heb mijne kinderen gezegd om naar school te gaan, maar het is mij onmogelijk om ze er zelf heen te brengen. Weduwenaar met drie kleine kinderen heb ik de twee jongsten moeten overlaten aan de zorg van den oudste, die 9 jaar is. Ze doen dus wat ze willen.

— Gij waakt dus niet over hen?

— Hoe zou ik dat kunnen? Ik werk 16 uren daags om hen te voeden, van 7 ure 's morgens tot 11 ure 's avonds. Ik ga om 6 ure mijn huis uit en ik kom er tegen middernacht terug.

De rechter veroordeelde hem tot eene boet van 1 shelling (fr. 1,10) en voegde erbij :

— Dat is het minimum van straf en ik pas die toe omdat ik niet anders mag doen, daar de wet mij er toe verplicht. Maar ik schaam mij voor Engeland en voor de heele menschheid over een socialen toestand, die een man verplicht 16 uren daags te werken om een gezin te onderhouden, waaraan hij geen zorg kan besteden, geen lessen kan geven, geen vaderlijke bewaking, waaraan het evenzeer behoefte heeft als aan brood. Het is schandelijk!

Des anderdaags werd dit vonnis door al de engelsche bladen besproken en men kan raden welk een indruk het maakte op de burgerwereld.

Voor dronkaards. — De drankduivel kwam op een goeden dag tot een werkman :

— Gij zijt ter dood veroordeeld, maar ik kan u genade schenken op eene der volgende voorwaarden.

— Noem ze dadelijk a. u. b.

— Gij zult uw vader dooden...

— Hm! hm!

— Of uwe zuster mishandelen...

— Hm! hm!

— Of genever drinken.

— Ik zal liefst genever drinken.

De man dronk genever, werd smoordronken, wist niet meer wat hij deed, mishandelde zijne zuster en doodde zijn vader.

Eerlijke christene menschen

De gentsche katholieke bladen hebben gretig uit het *Handelsblad* een lasterlijk artikel overgenomen tegen een der schoonste instellingen van België, namelijk de socialistische *Bond Moyson*.

Het *Handelsblad* nam eene terechtwijzing op, hem door den secretaris van den bond gezonden.

Meent gij, lezers, dat een der gentsche papenbladen die terechtwijzing heeft overgenomen, gelijk zij zoo haastig den laster overdrukten?

Gij zijt er wel mede, die christene menschen die zoo hoog oploopen met hunne eerlijkheid laten hunne lezers in 't geloof van de leugens die zij hen opdischten.

Zelfde historie met *Le Bien Public*.

Gezel Van Beveren stuurde hem een schrijven, in antwoord op een artikel waarin dit blad de anti-socialistische ophitsingen te M... goedkeurde en zijne lezers in te geloof liet dat Van Beveren waarlijk gesproken had van al de priesters door den kop te doen schieten.

Het christelijk blad, het orgaan der belgische geestelijkheid, zooals *Le Patriote* zegt, weigert die leugens te herroepen.

Ziedaar die schijnheilige huichelaars die altijd schermen met hunnen godsdienst, naar 't leven geschetst.

De burgerpers, behalve *Fondsenblad*, heeft tot hiertoe haren laster tegen de maatschappij *Vooruit* ook niet herroepen.

Binnenlandsche nieuwstijdingen

OOST-VLAANDEREN

GENT. — *Ziekenbond Moyson.* — De volgende sprekers zijn benoemd om op zondag 5 november, te spreken in de Algemeene Vergaderingen van den Bond Moyson :

Hulstenboom, Plataanstraat, Vangysegem; *Vrijheid door Broederschap*, Zandstraat, Em. Peelman; *Volksvrienden*, St-Lievenstraat, Millio; *Rolbaantje*, Kerkstraat, J. L.; *De Kroon*, Zuidkaai, Braeckman; *Boldershof*, Nijverheidsplein, De Backer; *Moriaantje*, Van Eyckstraat, M.; *Boldershof*, Dampoort, Oostackerstraat, Haeck; *Vooruit n. 1*, Garenplaats, Foucaert; *Volkshuis*, St-Amandsberg, Antwerpschen steenweg, Aug. Neefs; *Flora*, Holstraat, Beerblock; *De Waardin*, Geitestraat, Coussement; *Spiegelhof*, Gentbrugge, Dwarsstraat, Mortier; *Vooruit n. 2*, Chartreuzenstraat, Van Beveren.

—— **Alle Wijkclubs.** — Dinsdag avond, om 8 1/2 ure, algemeene vergadering in *Vooruit*, Garenplaats, zaal Oude Kleerwinkel.

—— De fijne natuurboter, gewaarborgd zuiver, kost in *Vooruit* maar **fr. 2,60** den kilo.

Wij waarborgen allerbeste natuurboter.

—— *Rechterlijke dwaling.* — Een jongeling De Raadt Eduard, wonende Dendermondschesteenweg, ontving dezer dagen eene dagvaarding, om samen met zekeren Verbauwen voor de correctionneele rechtbank te verschijnen op 10 october, beschuldigd :

De laatste : bij middel van braak bedrieglijk appels van regenschermen ontvreemd te hebben, ten nadeele van Hendrik De Smet.